

Krista Mikkonen vihr

Kirjallinen kysymys ympäristörikosten torjunnasta

Eduskunnan puhemiehelle

Nurmijärvellä tutkitaan parhaillaan laajaa ympäristörikosta, jossa maajätteen laitton käyttö on vaarantanut pohjavesialueen. Asiasta uutisoitiin helmikuun alkupuolella. Tapaus ei ole ainoa laatuun. Vastaavanlaisia rikoksia on poliisitutkinnassa tälläkin hetkellä useita kymmeniä.

Ympäristörikosten ilmoittaminen ja tutkinta on pitkään ollut Suomessa tehotonta. Todennäköisesti iso osa ympäristörikoksista jää ilmoittamatta ja tutkimatta. Havaituista ympäristörikoksista ei läheskään aina ilmoiteta poliisille. Ympäristöviranomaisten tietoon tulleet ympäristörikokset eivät myöskään aina päädy poliisitutkintaan, sillä ympäristöviranomaisilla on harkintavalta siinä, ilmoittavatko ne asiasta eteenpäin. Rikosten ilmoittamatta jättämiseen vaikuttaa ajatus siitä, että ne harvoin päätyvät rikostutkintaan ja oikeuteen asti. Onkin tärkeää huolehtia siitä, että poliisilla on riittävät resurssit ympäristörikosten tutkimiseen.

Ympäristörikollisuus on osa harmaata taloutta silloin, kun yritykset laistavat ympäristövelvoitteistaan taloudellisen hyödyn saavuttamiseksi. Harmaa talous on yksi suurimmista eriarvoisuutta aiheuttavista ja hyvinvointiyhteiskuntaamme rapauttavista ongelmista. Se pienentää verokertymää ja sitä kautta yhteiskunnan kykyä turvata peruspalvelut meistä jokaiselle.

Viime vuonna valmistunut ympäristörikostorjunnan strategia tuo apua ympäristörikosten torjuntaan. Siinä esitetään, että viranomaisten välistä yhteistyötä lisätään ja ympäristörikoskoulutukseen panostetaan. Itä-Uudenmaan poliisi on jo ennen strategian valmistumista aloittanut tuloksellisen yhteistyön ympäristöviranomaisten kanssa. Sen myötä Itä-Uudellamaalla poliisin tietoon tulee aiempaa isompi osa ympäristörikoksista, ja niitä selvittää ympäristörikoksiin erikoistunut ryhmä.

Ympäristörikosten torjuminen edellyttää toimivaa lainsäädäntöä ja tehokkaita ympäristönormeja. Hallituksen normienpurkutalkoiden myötä myös ympäristöministeriössä aiotaan purkaa normeja. Esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslakiin sekä ympäristönsuojelulakiin esitetään muutoksia. Normien purussa on syytä muistaa, että normeilla on aina tarkoituksensa, ja erityisesti tämä pätee ympäristönormeihin. Jos nyt puramme normeja, joilla suojellaan yhteistä ympäristöämme pilaantumiselta, se kostautuu lapsillemme tulevaisuudessa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 80/2016 vp

Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta ympäristörikosten torjuntaa saadaan tehostettua ja Itä-Uudenmaan toimintamalli otettua käyttöön myös muualla Suomessa ja

miten hallitus aikoo varmistaa, että normienpurkuinnossa ei pureta sellaisia ympäristönormeja, jotka varmistavat ympäristönsuojelun korkean tason säilymisen ja estävät ympäristörikoksien tapahtumisen?

Helsingissä 24.2.2016

Krista Mikkonen vihr